

JOAN MARTÍ I CASTELL

EL DOCTOR ANTONI MARIA BADIA I MARGARIT:
MESTRE DE CIÈNCIA I VIDA

Doctor Badia, li he d'agrair que hagi estat i que sigui un dels meus mestres principals. En les nostres ja llargues relacions, ha exercit en mi una influència integral: en la docència, en la recerca i en el compromís com a persona a contribuir en la transformació positiva de la realitat. No se senti disgustat si, reconeixent-ho, sóc encara tan lluny d'on ha arribat en la investigació: d'això l'únic responsable és un servidor.

Vostè no ha abandonat mai els qui ens sentim deixebles seus, sinó que ens ha obert les portes: les del despatx i fins i tot les de casa, sempre, en qualsevol circumstància, per a escoltar-nos, per a animar-nos, per a orientar-nos. I cercava de donar-nos el confort màxim fent també sempre còmplice la seva muller, la Maria, qui ha acabat coneixent-nos tant com vostè mateix, i qui ha esdevingut progressivament igualment mestra, col·lega i amiga nostra.

Fa molts anys, quan ben pocs parlaven de la necessitat de posar la ciència al servei de la societat, vostè ja ho practicava i ens n'ensenyava a nosaltres; ens feia

entendre amb el seu exemple que no es podia servir l'una sense que els beneficis finals fossin per a l'altra, és a dir, procuressin la millora del món en la justícia, en la igualtat, en el respecte, en la solidaritat.

Vostè, sense perdre ni un fil del rigor científic, ens demostrava com l'estudi de la nostra llengua ens duia al coneixement del nostre poble; que l'una i l'altre són una mateixa entitat.

L'estil que l'ha caracteritzat i que el caracteritza ha donat encara més força al seu saber. Recordo que entre els companys i les companyes de curs de la meva promoció universitària hi havia, com és lògic, pensaments i actituds de tota mena; no recordo, en canvi, ningú que no sentís una admiració tant per la seva saviesa com pel seu compromís social, malgrat que no compartissin les seves conviccions; de vegades fins i tot n'estaven als antípodes; però mai no en quedava tocada.

Entre moltíssims altres regals, me n'ha fet dos que han deixat petja profunda en la meua trajectòria professional i humana; dos regals semblants; tots dos, ocasió d'entrar en el coneixement d'homes i dones, de totes les classes socials, d'ideologies diferents, de caràcters contraposats: el primer fou la col·laboració en el treball sobre la llengua dels barcelonins. Mai no havia visitat tantes famílies d'enlloc en tant poc de temps! Que n'és de profitós estudiar la realitat sociolingüística a través del contacte directe amb les persones, tot i la duresa que de vegades això comportava! I el segon, un obsequi que provenia de vostè mateix i del doctor Veny: les enquestes per a l'*Atles*; més de deu estius corrent pels Països Catalans; empaitant pagesos, pescadors, pastors, que —sorpresos, perquè no entenien res de les nostres pretensions— explicaven un bé de Déu de coses que jo ignorava. Mai no he après tant de tot, molt més enllà de la variació diatòpica. Mai no he après tant de la variació temperamental, de pensament polític mig amagat, religiós, moral, etcètera. Gràcies, doctor Badia.

Per a mi, vostè ja fa anys que és Premi d'Honor de les Lletres Catalanes. Però, en saber que la distinció s'ha materialitzat en aquesta darrera edició, he sentit l'emoció i l'orgull del deixeble que es considera encara més privilegiat, perquè ha tingut la sort de poder participar dels mèrits seus; simplement perquè vostè sempre els ha col·lectivitzats generosament.

L'enhorabona, doctor Badia. Gràcies, mestre Badia. Però ara sobretot el reconeixement més sincer per haver-me atorgat el privilegi de la seva amistat: un present que m'ha encoratjat i que ha contribuït a fer-me créixer.